

REPUBLIKA SLOVENIJA
DRŽAVNI SVET

Komisija za državno ureditev

Številka: 213-04-1/2024/4
Ljubljana, 3. 6. 2024

EPA 1460-IX

Komisija Državnega sveta za državno ureditev je, na podlagi drugega odstavka 56. člena Zakona o Državnem svetu (Uradni list RS, št. 100/05 – uradno prečiščeno besedilo, 95/09 – odl. US, 21/13 – ZFDO-F, 81/18 – odl. US in 16/23) in 20. člena Poslovnika Državnega sveta (Uradni list RS, št. 70/08, 73/09, 101/10, 6/14, 26/15, 55/20, 123/20, 67/22 in 69/23), sprejela naslednje

Mnenje

k Poročilu o podaljšanju začasne zaščite razseljenih oseb iz Ukrajine.

Komisija za državno ureditev (v nadaljevanju: komisija) je na 20. seji 29. 5. 2024 obravnavala Poročilo o podaljšanju začasne zaščite razseljenih oseb iz Ukrajine, EPA 1460-IX (v nadaljevanju: poročilo), ki ga je v obravnavo Državnemu zboru predložila Vlada Republike Slovenije (v nadaljevanju: predlagatelj).

Komisija **se je seznanila** s poročilom.

* * *

Predstavnica Ministrstva za notranje zadeve (v nadaljevanju: predstavnica predlagatelja) je predstavila razloge za obravnavo poročila. Evropska komisije je oktobra 2022 sporočila, da se bo začasna zaščita, ki je bil aktivirana marca 2022 za začetno obdobje enega leta, samodejno podaljšala še za 2 šestmesečni obdobji, to je bilo do marca 2024. Na ta način je bila začasna zaščita samodejno podaljšana tudi v Republiki Sloveniji.

Svet Evropske unije je oktobra 2023 sprejel izvedbeni sklep o podaljšanju začasne zaščite, s katerim se je ta podaljšala še za eno leto, do marca 2025. Ker razlogi za začasno zaščito še trajajo, je tudi slovenska Vlada sprejela sklep o spremembi sklepa o uvedbi začasne zaščite za razseljene osebe, s katerim je omogočila, da se začasna zaščita podaljša do 4. marca 2025. Zaradi napadov na civilno prebivalstvo in infrastrukturo so razmere na celotnem ozemlju Ukrajine še vedno nestabilne, kar bi lahko privedlo do nadaljnjega povečanja prihodov iz Ukrajine v Evropsko unijo. To pomeni, da razseljene osebe še vedno potrebujejo začasno zaščito, saj se zaradi negotovosti in nestabilnosti še ne morejo vrniti v domovino. Prav tako obstaja tveganje za učinkovito delovanje nacionalnih azilnih sistemov, če bi te osebe prehajale iz sistema začasne zaščite v mednarodno zaščito, ki je mnogo bolj dolgotrajen in zapleten postopek.

Kar se tiče vsebine sklepa in upravičencev do začasne zaščite, ta ostaja enak kot doslej. Do začasne zaščite so še vedno upravičene osebe, ki so bile 24. februarja 2022 ali pozneje zaradi invazije ruskih oboroženih sil razseljene iz Ukrajine. To so državljani Ukrajine; osebe brez državljanstva in državljani tretjih držav, ki niso državljani Ukrajine in so bili v Ukrajini upravičeni do mednarodne zaščite ali druge enakovredne nacionalne zaščite; družinski člani prej naštetih oseb, kot so opredeljeni v drugem odstavku 36. člena Zakona o začasni zaščiti razseljenih oseb (ZZZRO); osebe brez državljanstva in državljani tretjih držav, ki niso državljani Ukrajine, in so v Ukrajini prebivali na podlagi veljavnega dovoljenja za stalno prebivanje ter se ne morejo vrniti v svojo državo ali regijo izvora na varen in trajen način.

Navedene skupine oseb so usklajene s členom 2 Izvedbenega sklepa (EU) 2022/382, ki določa osebe, za katere se uporablja začasna zaščita.

Predstavnica predlagatelja je predstavila nekaj statistike glede začasne zaščite po ZZZRO. V obdobju od 10. marca 2022 do 4. marca 2023 so državljani Ukrajine podali 8.706 prošenj za priznanje začasne zaščite. Upravne enote so skupno izdale 8.389 odločitev - od tega je bilo 7.970 priznanih statusov začasne zaščite, 76 zavrženih vlog, 17 zavrženih vlog, 326 postopkov pa je bilo ustavljenih.

Od 5. marca 2023 do 4. marca 2024 so državljani Ukrajine podali 1541 prošenj za priznanje začasne zaščite. Upravne enote so izdale 1585 odločitev, od tega je bilo 1496 priznanih statusov začasne zaščite, 27 zavrženih vlog, 3 zavržene vloge, 59 postopkov je bilo ustavljenih.

Na seji komisije je bilo podano še nekaj statističnih podatkov glede mednarodne zaščite po Zakonu o mednarodni zaščiti (ZMZ-1). V obdobju od 24. februarja 2022 do 4. marca 2023 so državljani Ukrajine vložili 206 prošenj za mednarodno zaščito. V istem obdobju je bila mednarodna zaščita priznana 164 državljanom Ukrajine. V obdobju od 5. marca 2023 do 4. marca 2024 so državljani Ukrajine vložili 88 prošenj za mednarodno zaščito, od tega je bila 50 državljanom Ukrajine priznana mednarodna zaščita.

Statistika glede dovoljenj za prebivanje po Zakonu o tujcih (ZTuj-2) je naslednja - v obdobju od 24. februarja 2022 do 4. marca 2023 so državljani Ukrajine vložili 662 prošenj za izdajo oziroma podaljšanje dovoljenja za začasno prebivanje in 134 prošenj za izdajo dovoljenja za stalno prebivanje.

* * *

Komisija je prisluhnila predstavitvi poročila in se z njo seznanila. O vsebini poročila ni bilo razprave.

* * *

Za poročevalca na Odboru za notranje zadeve, javno upravo in lokalno samoupravo je bil določen državni svetnik Rajko Fajt.

Predsednik
Rajko Fajt, l. r.